

ДРУГА КОНФЕРЕНЦИЈА ДРЖАВА ПОТПИСНИЦА КОНВЕНЦИЈЕ О ЗАБРАНИ
КОРИШЋЕЊА, СКЛАДИШТЕЊА, ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕНОСА
ПРОТИВПЕШАДИЈСКИХ МИНА И ЊИХОВОМ УНИШТАВАЊУ

Картахена де Индиас, 30. новембар – 4. децембар 2009. године

КАРТАХЕНА АКЦИОНИ ПЛАН 2010 – 2014.:
- Окончање патње изазване противпешадијским минама –

Увод:

1. Потврђујући основне циљеве спречавања жртава мина и промовисања и заштите људских права жртава мина, као и решавања потреба жртава мина, укључујући преживеле, њихове породице и угрожене заједнице,
2. Поново потврђујући своју безусловну посвећеност универзализацији и пуној и ефикасној примени Конвенције,
3. Вођени сазнањем да су они колективно одговорни за промовисање имплементације у складу са Конвенцијом,
4. Надовезујући се на Акциони план из Најробија и достигнућа у његовој примени, као и закључке о имплементацији који се рефлектују на документа усвојене на Самиту у Најробију,
5. Потврђујући значај нових међународних хуманитарних инструмената и инструмената о људским правима који, између осталог, одражавају побољшано разумевање подршке жртвама, насталих након Самита у Најробију,
6. Уважавајући посебна партнерства у универзализацији и спровођењу Конвенције са Уједињеним нацијама, Међународним комитетом Црвеног крста и Међународне кампање за забрану мина,
7. У намери спровођења родно осетљивог, узрасту примереног, инклузивног, кохерентног и координираног приступа развоју и имплементацији релевантних националних политика, планова, правног оквира и инструмената међународног права,
8. Уз обећање да преведемо овај акциони план у одржив напредак, уз уважавање локалних, националних и регионалних околности у његовој примени у пракси.

Државе чланице су сагласне да предузму следеће активности у периоду 2010 - 2014, у знак подршке појачаној имплементацији и промоцији Конвенције:

I Универзализација Конвенције

9. Државе чланице су решене да достигну универзално поштовање конвенције и њених норми у циљу остваривања циља света без противпешадијских мина. С том намером:

Све државе потписнице ће:

Акција # 1: Искористити сваку прилику да промовишу ратификацију и приступање Конвенцији, нарочито у подручјима са слабом приврженошћу Конвенцији.

Акција # 2: Подстицати и подржавати напоре на пољу универзализације свих релевантних партнера, укључујући и међународне организације, регионалне

организације, међународне и домаће невладине организације, као и формалне и неформалне механизме Конвенције.

Акција # 3: Искористити сваку прилику да промовишу и охрабре придржавање нормама Конвенције.

Акција # 4: Наставити промовисање универзалног поштовања норми Конвенција, осуђујући и предузимајући одговарајуће кораке да се оконча употреба, складиштење, производња и промет противпешадијским минама од стране наоружаних нелегитимних актера.

Акција # 5: Осудити и наставити да обесхрабрују на сваки могући начин сваку производњу, пренос и употребу нагазних мина од стране било ког актера.

Акција # 6: Подстицати државе које нису чланице, посебно оне који су изразиле подршку хуманитарним циљевима Конвенције, да учествују у раду Конвенције.

II Уништавање залиха противпешадијских мина

10. Државе чланице су решене да обезбеде брзо и благовремено уништавање свих ускладиштених антиперсоналних мина, у складу са чланом 4, да ограниче на апсолутни минимум неопходан број противпешадијских мина задржаних на основу члана 3, да спрече даље случајеве непридржавања, и да извештавају у складу са чланом 7 и у складу са препорукама донесеним на Деветом састанку држава чланица. У том циљу:

Државе чланице које су пропустиле рокове за испуњење обавеза по члану 4, и тако нису у складу са Конвенцијом, ће:

Акција # 7: Без одлагања испоштовати обавезе у складу са чланом 4 тако што ће уништити све залихе противпешадијских мина.

Акција # 8: Одмах обавестити све државе чланице о разлозима, који би требало да буду случајеви више силе, због неуспеха да се овоме повинују.

Акција # 9: Обезбедити план да би се осигурало придржавање норми Конвенције што је пре могуће и у строгом складу са релевантним стандардима безбедности и еколошким стандардима, укључујући у те сврхе, одговарајуће законске мере, успостављене структуре, посвећене националне ресурсе, помоћ која је потребна и пружена, као и очекивани датум завршетка.

Све државе потписнице које тек треба да изврше своје обавезе из члана 4 ће:

Акција # 10: Предузети све потребне кораке у складу са чланом 4 што је пре могуће, развити потребне националне политике, планове, правне оквире и капацитете за уништавање, припрети планове за примену члана 4 у првој години по приступању Конвенцији и започети уништавање залиха у року од две године од приступања Конвенцији.

Акција # 11: Извештавати друге државе чланице о напретку имплементације члана 4, укључујући и кораке предузете на националном нивоу, предвиђене техничке и оперативне изазове, додељена средства и број уништених противпешадијских мина, и то путем годишњих извештаја о транспарентности, на сваком састанку Сталног комитета за уништавање залиха, и на сваком састанку држава чланица или поновљеној конференцији.

Све државе потписнице ће:

Акција # 12: Када дође до откривања претходно непознатих залиха након што су

прошли рокови за уништење залиха, известити о оваквом открићу у складу са својим обавезама на основу члана 7, и поред тога искористити друга неформална средства да поделе овакве информације што је пре могуће и ургентно приступе уништавању ових противпешадијских мина.

III Чишћење минираних подручја

11. Државе чланице су решене да обезбеде експедитивно идентификацију свих минираних подручја под њиховом јурисдикцијом или контролом и да осигурају чишћење и пуштање у употребу ових области што је пре могуће, чак и ако је одобрено продужење рокова. Брзина и начин разминурања ће имати пресудан утицај на развој и људску безбедност - безбедност и благостање угрожених појединаца и њихових заједница. У тој намери:

Државе чланице којима је одобрен продужетак рокова у односу на првобитни рок из члана 5 ће:

Акција # 13: Окончати имплементацију члана 5 што је пре могуће, али не касније од својих продужених рокова, осигурати напредак ка окончању у складу са обавезама назначеним у захтеву за продужење рокова и одлукама донетим поводом њиховог захтева, и извештаваће редовно о овом напретку на састанцима Сталног комитета за разминурање, упозоравање на мине и технологије противминске акције, као и на састанцима држава чланица и поновљеним конференцијама.

Државе чланице које су пријавиле минирана подручја под њиховом јурисдикцијом или контролом, ће учинити све да:

Акција # 14: Изврше идентификацију, ако то још нису учиниле, прецизних периметара и локација, у оној мери у којој је то могуће, на свим подручјима под њиховом јурисдикцијом или контролом у којима је позната или се сумња на загађеност, и да известе о овим информацијама у складу са чланом 7, најкасније до Десетог састанка држава чланица, и укључиће ове информације у националне акционе планове и релевантне ширег планове развоја и реконструкције.

Акција # 15: Обезбедити да се примењују сви расположиви методи за пуну и брзу примену члана 5 (1), као што је препоручено од стране држава чланица на Деветом састанку држава чланица, где и када су релевантни, уз развој и имплементацију важећих националних стандарда, политика и процедура за пуштање земљишта у употребу уз употребу техничких и не-техничких средстава која су одговорна и прихватљива за локалне заједнице, укључујући и учешће жена и мушкараца у процесу предаје земљишта.

Акција # 16: Узети пуно национално власништво у спровођењу обавеза које проистичу из члана 5 тако што ће развијати, имплементирати и редовно вршити ревизију националних стратегија разминурања и сродних политика, планова, буџетских политика и правних оквира, и обавестити Стални комитет за разминурање, упозоравање на мине и технологије противминске акције о њиховој имплементацији.

Акција # 17: Обезбедити на годишњем нивоу прецизне информације, у складу са чланом 7, о броју, локацији и величини минираних области, предвидљивим посебним техничким или оперативним изазовима, плановима за разминурање или на друге начине оспособљеног земљишта за употребу, као и информације о местима која су већ предата у употребу, разврстана отпустом кроз поступке

разминирања, техничког извиђања и не-техничког извиђања.

Акција # 18: Обезбедити приступ свим минираним подручјима границе, где приступ може бити отежан или доведен у питање, без обзира на потенцијалну поделу границе, како би се осигурало да се чишћење може да се настави што је пре могуће, користећи услуге председника састанака држава чланица или поновљене конференције или трећих лица на одговарајући начин.

Акција # 19: Обезбедити смањење ризика од мина и образовне програме, као део шире активности процене и смањења ризика усмерених на најугроженију популацију, примерене узрасту и полу, кохерентне са важећим националним и међународним стандардима, прилагођене потребама угрожених заједница и интегрисане у активности противминске акције, посебно у прикупљање података, разминирање и помоћ жртвама на одговарајући начин.

Акција # 20: Обезбедити да сви релевантни актери противминске акције информишу и активно укључе погођене локалне заједнице и преживеле у процену потреба, планирања и приоритета активности, и предају очишћеног земљишта, остваривањем везе са локалном заједницом или другим сличним средствима како би се обезбедило значајно учешће свих укључених страна.

Државе чланице које су пријавиле минирана подручја под њиховом јурисдикцијом или контролом, али због изузетних околности треба да поднесу захтев за продужење њиховог 10-годишњег рока, ће:

Акција # 21: Упознати државе чланице са овим изузетним околностима у догледно време, развити захтева за продужење рока у складу са препорукама Седмог састанка држава чланица и искористити прилику за неформални дијалог са групом којој је поверен мандат да анализира захтев за продужење.

Све државе потписнице ће:

Акција # 22: Када су претходно непозната минирана подручја откривена након извештавања о извршењу обавеза у складу са чланом 5 (1), известити о овом открићу у складу са својим обавезама на основу члана 7, искористити друга неформална средства да поделе такве информације и униште противпешадијске мине у овим областима, као питање од приоритета.

IV Помоћ жртвама

12. Државе чланице су решене да обезбеде узрасту и полу примерену подршку жртвама мина, кроз холистички и интегрисани приступ који укључује хитну и континуирану медицинску негу, физикалну рехабилитацију, психолошку подршку, и социјално и економско укључивање у складу са важећим међународним хуманитарним правом и људским правима, са циљем да се обезбеди њихово пуно и ефикасно учешће и укључивање у друштвени, културни, економски и политички живот својих заједница.

13. Подршка жртвама треба да буде интегрисана у шире националне политике, планове и правне оквира у вези са инвалидитетом, здравством, образовањем, запошљавањем, развојем и смањењем сиромаштва, а стављајући посебан нагласак на обезбеђивање да жртве мина имају приступ специјализованим услугама када је то потребно и имају могућност приступа на једнаким основама услугама које су

доступне широј популацији.

14. Државе чланице су решене да се дискриминација спречи над или међу жртвама мина, или између жртва мина и других особа са инвалидитетом, као и да обезбеди да разлике у третману постоје само на основу медицинске, рехабилитационе, психолошко или социјално-економске потребе жртва.

15. Подршка жртвама биће доступна, приступачна и одржива.

16. Начела једнакости и недискриминације, пуног укључивања и учешћа, отворености, одговорности и транспарентности ће усмеравати напоре на пољу подршке жртвама.

У тој намери, државе чланице, нарочито оне које су одговорне за добробит значајног броја жртва мина, појачаће своје напоре и учиниће све што је у њиховој моћи да:

Акција # 23: Обезбеде укључивање и пуно и активно учешће жртва мина и организација које их представљају, као и других релевантних актера у пружању подршке жртвама, посебно у погледу националног акционог плана, правних оквира и политика, механизма имплементације, мониторинга и евалуације.

Акција # 24: Успоставе, ако то још није учињено, интерминистарски/међусекторски координациони механизам за развој, имплементацију, мониторинг и евалуацију релевантних националних политика, планова и правних оквира, и да осигурају да овај ентитет има овлашћења и ресурсе за извршавање својих задатака.

Акција # 25: Прикупити све потребне податке, разврстане по полу и старости, у циљу развоја, спровођења, праћења и евалуације одговарајуће националне политике, планова и правних оквира укључујући процену потреба и приоритета жртва мина и доступност и квалитет релевантних услуга, да такви подаци буду доступни свим релевантним заинтересованим странама и да обезбеде да ти напори допринесу националној евиденцији повреда и других релевантних система прикупљања података за коришћење у планирању програма.

Акција # 26: Развију или изврше ревизију и модификују ако је потребно, спроводе, прате и вреднују националне политике, планове и правне оквире у циљу задовољења потреба и људских права жртва мина.

Акција # 27: Развију и спроведу, ако то већ нису учиниле, свеобухватан план акције и буџета који се односи на права и потребе жртва мина кроз циљеве који су специфични, мерљиви, достижни, релевантни и временски одређени, и да осигурају да овај план буде интегрисан у шире релевантне националне политике, планове и правне оквире.

Акција # 28: Врше мониторинг и евалуацију напретка у вези са подршком жртвама у оквиру шире националне политике, планова и правних оквира на сталној основи, подстакну релевантне државе чланице да извештавају о напретку, укључујући и средства која се додељују за имплементацију и изазове у постизању циљева, и подстичу државе чланице које су у позицији да то ураде да се извештај о томе како они реагују на напоре да се остваре права и потребе жртва мина.

Акција # 29: Обезбеђују продужено учешће и даљи ефикасан допринос у свим активностима везаним за Конвенцију од стране стручњака у сегментима здравља, рехабилитације, социјалне заштите, образовања, запошљавања, родне равноправности и права особа са инвалидитетом, укључујући и жртве мина, између

осталог кроз подршку укључивању тих експертиза у делегације.

Акција # 30: Јачају национално власништво, као и да развијају и спроводе изградњу капацитета и планирају обуку у циљу промоције и увећања капацитета жена, мушкараца и удружења жртава, других организација и националних институција задужених за пружање услуга и спровођење релевантних националних политика, планова и правних оквира.

Акција # 31: Повећају доступност и приступачност одговарајућих услуга за жене и мушкарце жртве мина, тако што ће уклонити физичке, социјалне, културне, економске, политичке и друге баријере, укључујући и ширење квалитета услуга у руралним и удаљеним крајевима уз усмеравање посебне пажње на рањиве групе.

Акција # 32: Обезбеде да одговарајуће услуге буду доступне кроз развој, ширење и примену постојећих релевантних стандарда, стандарда приступачности и добрих пракси како би се појачали напори на пољу подршке жртвама.

Акција # 33: Раде на подизању свести међу жртвама мина о њиховим правима и доступним услугама, као и међу владиним установама, пружаоцима услуга и у јавности у циљу подстицања поштовања права и достојанства особа са инвалидитетом, укључујући жртве мина.

V Међународна сарадња и помоћ за постизање циљева Конвенције

17. Државе чланице признају да испуњавање њихових обавеза захтева значајна политичка, финансијска и материјална залагања, испољена кроз национална залагања и међународну, регионалну и билатералну сарадњу и помоћ, у складу са обавезама из члана 6.

Имајући ово на уму, државе чланице са обавезама да уништи ускладиштене противпешадијске мине, да идентификују и разминирају минирана подручја и пруже подршку жртвама мина, ће:

Акција # 34: без одлагања, а не касније од одржавања Десетог састанка држава потписница, развијати или ажурирати националне планове, као и мапирати расположиве националне ресурсе како би испуниле своје обавезе и потребе за међународном сарадњом и помоћи.

Акција # 35: Упознати друге државе чланице и релевантне организације са својим потребама ако им је потребна финансијска, техничка и други облици међународне сарадње и помоћи да испуне обавезе које произилазе из Конвенције, и идентификовати ове активности као приоритет у релевантним развојним циљевима и стратегијама.

Акција # 36: Промовисати техничку сарадњу, размену информација о добрим праксама и другим облицима узајамне помоћи са другим угроженим државама чланицама како би искористиле знање и стручност стечене у току испуњавања својих обавеза.

Државе чланице које су у позицији да то ураде ће:

Акција # 37: Одмах помоћи државе чланице које су испољиле потребе за подршком за уништење залиха, разминирање, упозоравање на мине и подршку жртвама, одговарајући на приоритете за помоћ, како су артикулисани у националним плановима од стране држава чланица које су угрожене минама и осигурати континуитет и одрживост својих залагања.

Акција # 38: Подржати специјализоване програме противминске акције, уз

пружање, где је то могуће, вишегодишњих средстава како би се олакшало дугорочно планирање програма за разминурање, у оквиру националног управљања и власништва, посебно обраћајући пажњу на специфичне потребе и околности најмање развијених држава чланица, уз обезбеђивање високог приоритета за разминурање, укључујући и ширу хуманитарну помоћ, помоћ за развој и програме разоружања и безбедности.

Акција # 39: Подржати националне напоре држава чланица које су јасно демонстрирале да треба да развију своје капацитете да пруже помоћ жртвама мина и другим особама са инвалидитетом кроз пружање, где је то могуће, вишегодишње финансијске, материјалне или техничке помоћи као одговор на приоритете угрожених држава да олакшају дугорочно планирање, спровођење и праћење активности на пољу подршке жртвама.

Акција # 40: У духу циљева Конвенције, настојати да настави да подржава државе чланице које су испуниле своје обавезе из члана 5 у напорима да реше хуманитарне последице проузроковане загађеношћу минама и експлозивним остацима рата.

Акција # 41: Обезбедити да међународна сарадња и помоћ, укључујући и развојну сарадњу, буду примерене узрасту и родно осетљиве и укључују и буду доступне особама са инвалидитетом, укључујући и жртве мина.

Акција # 42: Подржати даљу истраживање и израду техничких решења за превазилажење одрежених изазова у вези уништавањем ПФМ мина.

Акција # 43: Наставити да пружа подршку, према потреби, противминској акцији за помоћ становништву у областима операција нелегитимних оружаних трупа, укључујући олакшавање приступа хуманитарним организацијама.

Све државе потписнице ће:

Акција # 44: Обезбедити да активности на пољу противминске акције Уједињених Нација, националних и међународних невладиних организација и других актера, где је релевантно, буду инкорпорирани у националне оквире планирање и у складу са националним приоритетима и међународним обавезама.

Акција # 45: Развити и промовисати регионалну сарадњу у размени и ефикасном коришћењу националних искустава и добрих пракси, ресурса, технологија и стручности за уништавање залиха и разминурање, за имплементацију Конвенције и ангажовање сарадње регионалних организација.

Акција # 46: Развити и промовисати регионалну и билатералну сарадњу у размени и ефикасном коришћењу националних искустава и добрих пракси, ресурса, технологија и стручности у остваривању права и потреба жртава мина и других лица са инвалидитетом, за имплементацију Конвенције и ангажовање сарадње регионалних организација.

Акција # 47: Јачати партнерства између угрожених држава чланица и оних које то нису и између држава чланица ради идентификације и мобилизације нових техничких, материјалних и финансијских извора подршке за активности на имплементацији Конвенције.

Акција # 48: Обезбедити да Конвенција и њени неформални механизми обухватају и обезбеђују специфичан и ефикасан оквир за идентификовање потреба и мобилисање националних и међународних ресурса за задовољење тих потреба.

Акција # 49: Доприносити даљем развоју Међународних стандарда за противминску акцију као референтног оквира за успостављање националних

стандарда и оперативних процедура за решавање свих аспеката загађености минама и другим експлозивним средствима.

Акција # 50: Уз признавање кључне улоге противминске акције у испуњавању Миленијумских развојних циљева УН-а, наставити да промовише укључивање активности разминурања у текуће развојне програме, имајући у виду ефикасност међународне помоћи, као и да промовишу идентификацију противминске акције као приоритета у локалним, националним и међународним развојним акцијама, у сарадњи са регионалним и међународним организацијама и међународним финансијским институцијама.

Акција # 51: Обезбедити сарадњу међу свим релевантним актерима на побољшању националне и међународне политике и стратегије развоја, побољшати ефикасност у разминурању и смањити потребу за ослањањем на међународне стручњаке.

Акција # 52: Обезбедити да помоћ у противминској акцији буде заснована на одговарајућим истраживањима, анализи потреба, узрасту примереним и родно осетљивим стратегијама и трошковно ефикасном приступу.

VI Додатне акције од суштинског значаја за постизање циљева Конвенције

Усклађеност

Акција # 53: Све Државе чланице ће у случају наводне или познате неусклађености са Конвенцијом радити заједно са заинтересованим државама чланицама да реше питање експедитивно и на начин који конзистентан са чланом 8 (1).

Извештавање и транспарентност

Државе чланице које нису поднеле своје иницијалне извештај по члану 7 ће:

Акција # 54: Одмах испунити своју обавезу да поднесу иницијални извештај и на годишњој основи ажурирају извештај о транспарентности по члану 7.

Све државе чланице ће:

Акција # 55: Максимално и у потпуности искористити флексибилност процеса извештавања по члану 7, као средство да се олакша имплементација, укључујући и формат извештаја "Формулар Ј" да пружи информације о питањима која могу помоћи у процесу имплементације и мобилизације ресурса, као што су информације о међународној сарадњи и помоћи, напорима и потребама на пољу подршке жртвама и информације о мерама које се предузимају како би се обезбедило подизање родне свести у свим аспектима противминске акције.

Државе чланице које су задржале противпешадијске мине у складу са чланом 3 Конвенције ће:

Акција # 56: Редовно анализирати број задржаних противпешадијских мина како би се осигурало да оне представљају минимални број апсолутно неопходан за сврхе дозвољене Конвенцијом и уништити све оне преко тог броја и где је потребно истражити доступне алтернативе живим противпешадијским минама за обуку и истраживање.

Акција # 57: Извештавати годишње на добровољној основи о плановима и стварној употреби задржаних противпешадијских мина, и објаснити свако повећање или смањење броја задржаних противпешадијских мина.

Све државе потписнице ће:

Акција # 58: Подстаћи државе чланице које су у складу са одредбама члана 3, задржале исти број нагазних мина током одрженог броја година, а нису пријавиле коришћење таквих мина у дозвољене сврхе или конкретне планове за њихову употребу, да извештавају о употреби и плановима за употребу и да размотре да ли су задржане противпешадијске мине потребне и да ли представљају минимални број апсолутно неопходан за дозвољене сврхе и да уништи оне које прелазе овај број.

Одговорност

Државе чланице које нису развиле националну мере за имплементацију ће:

Акција # 59: Као ургентну меру, израде и усвоје законодавне, административне и друге мере у складу са чланом 9, да испуне своје обавезе на основу овог члана и на тај начин допринесу потпуној сагласности са Конвенцијом.

Све државе потписнице ће:

Акција # 60: Делити информације о спровођењу закона и његове примене кроз извештаје у складу са чланом 7 и комбинованим програмом рада.

Акција # 61: Признати да акције нелегитимних снага на територијама под јурисдикцијом државе чланице или њеном контролом, исте нелегитимне снаге ће бити сматране одговорним за дела забрањена државама чланицама према Конвенцији, у складу са националним мерама предузетим према члану 9.

Партнерства за имплементацију и подршка

Све државе потписнице ће:

Акција # 62: Признати и даље подстицати пуно учешће и допринос у имплементацији Конвенције Међународне кампање за забрану мина, Међународног комитета Црвеног крста, националних друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Међународне Федерације, Уједињених нација, Међународног женевског центра за хуманитарно разминурање, међународних и регионалних организација, жртава мина и њихових организација и других организација цивилног друштва.

Акција # 63: Подржати напоре председника и Координационог комитета како би осигурале ефикасне и транспарентне припреме и вођење састанака Конвенције.

Акција # 64: Препознати значајну улогу Јединице за подршку имплементацији, чији је домаћин Међународни женевски центар за хуманитарно разминурање, у имплементацији Конвенције, укључујући и припрему састанака Сталног комитета, састанака држава потписница и ревизионих конференција, подршку Председнику и Координационом комитету, пружање саветодавних услуга државама потписницама и администрирање програма спонзорства.

Акција # 65: Искористити синергије са другим релевантним инструментима међународног хуманитарног права и људских права.

Државе уговорнице које су у позицији да то учине ће:

Акција # 66: Обезбедити неопходна финансијска средства за ефикасан рад Јединице за подршку имплементацији.

Акција # 67: Допринети програма спонзорства на тај начин дозвољавајући широку

заступљеност на састанцима Конвенције, посебно држава чланица које су угрожене минама.